

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ
1.3 Departamentul	TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ, CLUJ-NAPOCA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclu de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studiu / Calificarea	TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ DIDACTICĂ

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KLR0013 PATROLOGIE II						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector dr. Cecilia FLUERAȘ (prof. asociat)						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector dr. Cecilia FLUERAȘ (prof. asociat)						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					17
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					17
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					17
Tutoriat					3
Examinări					2
3.7 Total ore studiu individual	56				
3.8 Total ore pe semestru	98				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală de curs Prezența la prelegeri
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de curs dotată cu aparatură de videoproiecție. Prezența și intervenții la seminar.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Cunoașterea, înțelegerea, însușirea limbajului și a conceptelor cu care au operat Părinții Bisericii, specifice teologiei patristice. • Cunoașterea și înțelegerea metodei teologice – sapiențiale – a Părinților Bisericii. • O bună panoramă a Părinților Bisericii și a operelor lor, cu caracteristicile lor individuale, situând activitatea lor literară, pastorală și teologică în contextul istoric.
Competențe transversale	• Cunoașterea, prețuirea și aplicarea metodelor patristice de interpretare a Sfintei Scripturi în trăirea vieții creștine. Studiul Părinților va conduce la asimilarea Cuvântului lui Dumnezeu și la o reînnoire a Bisericii, care a avut și are în ei maeștri și modele. • Capacitatea de a se implica în pastorală liturgică și colaborarea cu disciplinele care i-au interesat în mod direct pe Părinții Bisericii. Contactul interdisciplinar își găsește <i>locus</i> principal în dogmatică, cea care realizează sinteza, dar cunoștințele din sfera Patrologiei pot fi utile și în studiul altor discipline, ca: teologia morală, spirituală, liturgica, cărora le furnizează izvoarele patristice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Părinții Bisericii, martori și protagoniști ai Tradiției, constituie un tezaur fundamental pentru credință, spiritualitate și teologie. Studenții sunt invitați la o incursiune în primele secole ale creștinismului pentru a ajunge la o mai bună înțelegere a prezentului.
7.2 Obiectivele specifice	• Dobândirea cunoștințelor fundamentale despre viața, opera și teologia Părinților Bisericii și a scriitorilor bisericești din perioada patristică, ca parte din cultura generală și teologică a studentului. • Înțelegerea noțiunilor esențiale ce privesc Patrologia și cunoașterea problemelor dezbătute de Părinții Bisericii, în contextul formării științei teologice. • Contactul nemijlocit și familiarizarea cu textele patristice, acordând prioritate scrierilor care au fost receptate în tradiția Bisericii drept fundamentale.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Perioada de aur a literaturii patristice: de la Conciliul de la Niceea (325) până la Calcedon (451). Considerații generale.	Expunere Prelegere interactivă	
Scriitori orientali implicați în controversa ariană. Arie și Alexandru din Alexandria.	Expunere Prelegere	
Atanasie cel Mare: viața, opera, gândirea teologică.	Expunere/ Prelegere	
Scriitori din Palestina și Cipru: Eusebiu din Cezareea, Chiril al Ierusalimului, Epifanie din Salamina.	Expunere Prelegere	
Asia Mică. Părinții capadocieni: Sf. Vasile cel Mare, Grigore de Nazianz.	Expunere Prelegere	
Părinții capadocieni: Sf. Grigore de Nyssa (viața, opera, teologia).	Expunere Prelegere	
Scriitori monahi. Macarie cel Mare; Evagrie Ponticul. Scriitori sirieni: Efrem Sirianul.	Expunere Prelegere	

Școala din Antiohia. Scriitori antiohieni: Diodor din Tars, Teodor din Mopsuestia, Ioan Gură de Aur, Teodoret din Cyr.	Expunere Prelegere interactivă	
Scriitori latini. Polemici antiariene în Occident: Ilarie de Poitiers; Ambrozio din Milano.	Expunere Prelegere	
Scriitori latini: Sf. Augustin (viața, opera, teologia).	Expunere Prelegere	
Perioada Conciliului de la Efes: Chiril al Alexandriei.	Expunere Prelegere	
Scriitori latini din secolul V. Sfârșitul epocii Patristice în Occident. Leon cel Mare; Petru Crisologul, Grigore cel Mare; Izidor din Sevilla.	Expunere Prelegere	
Sfârșitul epocii Patristice în Orient. Pseudo-Dionisie Areopagitul.	Expunere Prelegere	
Sfârșitul epocii Patristice în Orient. Maxim Mărturisitorul, Ioan Damaschinul.	Expunere Prelegere	
Bibliografie: 1. Altaner, B. - Stuiber, A. : <i>Patrologia</i> , Torino 1981. 2. Coman, I., <i>Patrologie</i> , 1999. 3. Laporte, J., <i>Părinții latini ai Bisericii/Părinții greci ai Bisericii</i> (vol. 1 și 2), Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș 2009. 4. Moreschini, C. - Norelli, E: <i>Istoria literaturii creștine vechi grecești și latine</i> , II/1, II/2 Polirom, Iași 2001. 5. Padovese, L., <i>Introducere în Teologia patristică</i> (trad. A. Rus, C. Rarău), Ed. Buna Vestire, Blaj 2003. 6. Papadopoulos, S., <i>Patrologie</i> , vol. II, III (trad. după originalul în greacă - Atena 2000 -de A. Marinescu), Ed. Bizantină, București 2006-2010. 7. Quasten, J., <i>Patrology</i> , vol. II, III, London 1950-1960. 8. Rus, R., «Dicționar enciclopedic de Literatură creștină din primul mileniu», Ed. Lidia, București 2003. 9. Voicu, C. – Colda, L-D, <i>Patrologie</i> II-III, Ed. Basilica, București 2015.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Organizare, prezentarea temelor și a metodologiei seminarului de <i>Patrologie II</i> . Repere bibliografice pentru fiecare temă.	Prezentare Discuții în grup, Dialog, analiza.	
Părinți ai Bisericii implicați în polemica ariană.	Prezentare, Dezbatere	
„Omul lui Dumnezeu” în <i>Viața Sf. Antonie cel Mare</i> de Atanasie al Alexandriei. <i>Soteriologia Sf. Atanasie al Alexandriei (Despre întruparea Cuvântului)</i> .	Prezentare Dezbatere	
Sacramentele în viața spirituală a creștinului. (Chiril al Ierusalimului: <i>Cateheze mistagogice</i>).	Prezentare Dezbatere	
Creștinismul și cultura greacă. (Sf. Vasile cel Mare: <i>Omilii și cuvântări. Către tineri; Ia aminte la tine însuși.</i>) Sfântul în teologia Sf. Vasile cel Mare (Tratatul <i>Despre Spiritul Sfânt</i>).	Prezentare Dezbatere	
Teologul și misterul Sfintei Treimi. Grigore de Nazianz: <i>Cinci Cuvântări teologice</i> .	Prezentare Dezbatere	
Doctrinile fundamentale pentru viața creștinului: Sf. Grigore al Nyssei: <i>Marele cuvânt catehetic</i> . Teologie și viață spirituală. Drumul spre desăvârșire în <i>Viața lui Moise</i> de Grigore de Nyssa.	Prezentare Dezbatere	
Semnificația și responsabilitatea chemării la preoție: Sf. Ioan Gurădeaur, <i>Despre preoție</i> .	Prezentare Dezbatere	

Viața sacramentală în gândirea Sf. Ambrozio din Milano: <i>De mysteriis</i> .	Prezentare, Dezbatere	
Sensul convertirii în <i>Confesiunile</i> Sfântului Augustin.	Prezentare, Dezbatere	
Sf. Fecioară Maria – <i>Theotokos</i> – în teologia Sf. Chiril al Alexandriei.	Prezentare, Dezbatere	
Calitățile predicatorului: Sf. Grigore cel Mare, <i>Cartea regulei pastorale</i> .	Prezentare Dezbatere	
Sf. Grigore cel Mare, interpret al Sf. Scripturi.	Prezentare, Dezbatere	
Teologie și icoană în viziunea Sf. Ioan Damaschinul.	Prezentare, Dezbatere	
Bibliografie: Texte din Sfinții Părinți studiați (PSB – <i>Părinți și Scriitori Bisericești</i> , Ed. IBMBOR, București, 1979 ss.): Atanasie cel Mare, <i>Viața Sfântului Antonie cel Mare</i> , trad., introd. de S. Bezdechi, Anastasia, București 2000; Sf. Grigore de Nazianz, <i>Cinci Cuvântări teologice</i> , trad. de G. Tilea, N. Barbu, Herald, București; Sf. Ioan Gurădeaur, <i>Despre preoție</i> , trad., introd., note de D. Fecioru, EIBMBOR, București 1998; Sf. Grigore de Nyssa, <i>Despre viața lui Moise</i> , în <i>Scieri I</i> , trad., introd., note de I. Buga, EIBMBOR, București 1982; <i>Marele cuvânt catehetic</i> , în <i>Scieri</i> , p. II, EIBMBOR, București 1998. Fer. Augustin, <i>Mărturisiri</i> , trad., note de I. Rămureanu, IBMBOR, București 1994. Sf. Ioan Damaschin, <i>Despre Sf. Treime</i> , Sophia, București 2008; <i>Dogmatica</i> , EIBMBOR, București 2005. A. Louth, <i>Dionisie Areopagitul. O introducere</i> , Deisis, Sibiu 1997. P. Forea, <i>Opera exegetică a Sf. Maxim Mărturisitorul</i> , Academos, Tg. Mureș 1998. PG – <i>Patrologia Graeca</i> , cursus completus (ed. J.P. MIGNE), Paris 1857-1866. PL – <i>Patrologia Latina</i> , cursus completus (ed. J.P. MIGNE), Paris 1844-1886. SC – <i>Sources Chrétiennes</i> , Ed. du Cerf, Paris, 1941 sq.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptările reprezentanților comunității, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Dobândirea cunoștințelor specifice disciplinei	Evaluare orală	50%
10.5 Seminar/ laborator	Prezentarea temelor și participarea activă la dezbateri.		25%
	Lucrare de seminar/ lecturarea a trei opere patristice.	Evaluare scrisă/ evaluare orală	25%
10.6 Standard minim de performanță			
Dobândirea unor competențe specifice, necesare pentru înțelegerea aportului teologic al Părinților Bisericii. Două prezentări de opere din literatura patristică la seminar. Elaboratul scris/ comentarea operelor lecturate.			

Data completării
12.03.2024

Semnătura titularului de curs
Dr. Cecilia FLUERAȘ (prof. asociat)

Semnătura titularului de seminar
Dr. Cecilia FLUERAȘ (prof. asociat)

Data avizării în departament
22.05.2024

Semnătura directorului de departament
Lect. univ. dr. Marius Grigore FURTUNĂ